

Informatie over de selectie van risicopatiënten – update 30 maart 2021

In februari 2021 bakende de Hoge Gezondheidsraad de categorieën van risicopatiënten af. (<https://www.health.belgium.be/nl/advies-9618-prioritering-van-risicogroepen-voor-sars-cov-2-vaccinatie-fase-ib>)

De ziekenfondsen bekeken hoe ze die patiënten kunnen terugvinden met de gegevens waarover zij beschikken. Het gaat dan bijvoorbeeld over gegevens over medicatie, over gevolgde behandelingen of over ondergane onderzoeken. Op basis van die gegevens namen ze patiënten op op de lijst van patiënten die in aanmerking komen voor voorrang bij de vaccinatie. Voor sommige gegevens kijken de ziekenfondsen tot vijf jaar terug, voor andere gegevens één of anderhalf jaar.

Belangrijk om te weten is dat de gebruikte gegevens gaan over de periode vóór 1 juli 2020. Heb je pas na 1 juli 2020 een eerste diagnose en behandeling gekregen voor één van de genoemde aandoeningen? Dan ben je NIET opgenomen op de lijst en moet je actie ondernemen (zie verder).

Wie is opgenomen op de lijst opgemaakt door de ziekenfondsen?

- Chronische luchtwegaandoeningen 45-64 jaar
Als één van de onderstaande punten voor jou geldt, sta je op de lijst:
 - Als je medicatie voor obstructief longlijden hebt genomen (ATC code R03) of typische medicatie voor mucoviscidosepatiënten;
 - Als je langdurig zuurstof of ademhalingsondersteuning hebt gebruikt;
 - Als je behandeld bent in een gespecialiseerd centrum, bijvoorbeeld een erkend centrum voor respiratoire revalidatie, een referentiecentrum voor mucoviscidose of een gespecialiseerd centrum voor locomotorische revalidatie;
 - Als je specifieke longfunctieonderzoeken hebt ondergaan, bijvoorbeeld een spirometrie;
 - Als je een restrictieve longchirurgie hebt ondergaan, bijvoorbeeld een pneumectomie;
 - Als je een terugbetaalde kinesitherapiebehandeling uit de E-lijst kreeg (dat zijn kine-behandelingen voor zware aandoeningen waarvoor je hogere terugbetaling krijgt – zie <https://www.riziv.fgov.be/nl/professionals/individuelezorgverleners/kinesitherapeuten/Paginas/zware-aandoeningen-lijst-minder-betalen.aspx>).
- Chronische hart- en vaatziekten 45-64 jaar
Als één van de onderstaande punten voor jou geldt, sta je op de lijst:
 - Als je specifieke medicatie hebt genomen (ATC codes C01, C05, C08, C09, C10);
 - Als je locomotorische revalidatie hebt gevolgd;
 - Als je hartchirurgie of een heelkundige ingreep aan de grote bloedvaten hebt ondergaan.

- **Obesitas 45-64 jaar**
 - Als je bariatrische chirurgie hebt ondergaan, bijvoorbeeld een maagverkleining, sta je op de lijst.
 - Gebruikte je ademhalingsondersteuning omdat je obesitas aanleiding geeft tot ademhalingsproblemen (hypoventilatie), dan sta je ook op de lijst.
- **Suikerziekte 45-64 jaar**
 - Gebruikte je medicatie om het suikergehalte in je bloed te verlagen of kreeg je een specifieke diabetesbehandeling (type 1 of 2), bijvoorbeeld een zorgtraject of een behandeling in een voetkliniek, dan sta je op de lijst.
- **Chronische zenuwaandoeningen – dementie 45-64 jaar**
 Als één van de onderstaande punten voor jou geldt, sta je op de lijst:
 - Als je specifieke medicatie hebt genomen, bijvoorbeeld immunosuppressiva (geneesmiddelen die de werking van het afweersysteem remmen), immunostimulantia (geneesmiddelen die het afweersysteem stimuleren) of anticholinesteraseremmers (geneesmiddelen om bepaalde symptomen van dementie en parkinson af te remmen);
 - Als je behandeld werd in een geheugenkliniek, een neuromusculair referentiecentrum of een gespecialiseerd revalidatiecentrum;
 - Als je een logopedische behandeling kreeg voor een taalstoornis (afasie) of een spraakstoornis (dysartrie).
- **Verhoogde bloeddruk 45-64 jaar**
 - Gebruikte je specifieke medicatie, bijvoorbeeld bloeddrukverlagers of vochtafdrijvende geneesmiddelen (ATC-codes C02, C03, C07), dan sta je op de lijst.
- **Kwaadaardige gezwellen (kanker) 45-64 jaar (voor hematologische kankers 18-64 jaar)**
 - Patiënten waarvan de diagnoses (multi-oncologisch consult) in het kankerregister werden opgenomen, staan op de lijst. Het kankerregister bevat geen persoonsgegevens, maar op basis van de diagnose-details kunnen de ziekenfondsen de link met patiëntgegevens leggen.
- **Chronische nierziekten 18-64 jaar**
 - Gebruikte je specifieke medicatie, volgde je een zorgtraject voor chronische nierinsufficiëntie of kreeg je een nierdialysebehandeling, dan sta je op de lijst.
- **Chronische leverziekten 18-64 jaar**
 - Gebruikte je specifieke medicatie, namelijk lactulose (ATC code A06AD11), dan sta je op de lijst.
- **Syndroom van Down 18-64 jaar**
 - Deze patiënten zijn niet opgenomen op de lijst van de ziekenfondsen, tenzij ze één van de andere aandoeningen hebben die toegang tot de lijst geven.
 - Wonen ze in een collectieve voorziening, dan kregen ze mogelijk al een vaccin.
- **Transplantatiepatiënten en patiënten op de wachtlijst voor transplantatie 18-64 jaar**
 - Alle patiënten die een HLA-typing (ter voorbereiding van een transplantatie) hebben ondergaan of een donororgaan hebben gehad, staan op de lijst.

- Enkel iemand met orgaanfalen die pas na 30 juni 2020 op de wachtlijst voor transplantatie is gezet en vooraf geen intensieve medicatie nam, staat niet op de lijst.
- Immuungecompromitteerde patiënten 18-64 jaar
 - Gebruikte je specifieke medicatie, namelijk geneesmiddelen die de werking van het afweersysteem remmen (immunosuppressiva – ATC code L04A, met uitzondering van corticoiden) dan sta je op de lijst.
- Aids/hiv-patiënten 18-64 jaar
 - Aids/hiv-patiënten die niet aan één van de hierboven genoemde criteria voldoen, staan niet op de lijst omdat de meeste van hen geen hoog risico lopen.
 - Neem je medicatie zoals de meerderheid van de aids/hiv-patiënten, dan loop je geen hoog risico. Dat risico is er enkel voor patiënten die nog maar pas een diagnose kregen en voor patiënten die niet therapietrouw zijn. In technische termen: het risico is er volgens de Hoge Gezondheidsraad enkel als er een zeer laag aantal CD4-cellen wordt vastgesteld: $CD4+ < 350$ cellen/ μ L.
- Zeldzame aandoeningen 18-64 jaar
 - Volgens het advies van de Hoge Gezondheidsraad lopen patiënten met een zeldzame aandoening enkel een hoog risico als hun aandoening een ernstige weerslag heeft op hun neurologische, ademhalings-, hart- of orgaanfuncties. Dat geldt ook voor patiënten met primaire immuundeficiëntie en stofwisselingsziekten.
 - Patiënten met een zeldzame ziekte kunnen door de ziekenfondsen niet op basis van hun specifieke diagnose in de lijst worden opgenomen. Toch staan er indirect veel van de risicopatiënten met een zeldzame aandoening wel op de lijst, omdat ze onder de hierboven genoemde categorieën vallen. Bijvoorbeeld: patiënten met een zeldzame stofwisselingsziekte kunnen op de lijst staan omdat ze een diabetes-behandeling volgen. Of mucoviscidosepatiënten staan op de lijst omdat ze voldoen aan de criteria voor chronische luchtwegenaandoeningen.
 - Denk je in aanmerking te komen als patiënt met een zeldzame aandoening en voldoe je niet aan één van de hierboven genoemde criteria? Dan moet je actie ondernemen (zie verder).